

Salon ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto jätteenkuljetusjärjestelmästä

834/14.06.00/2017

Rakennus- ja ympäristölautakunta 15.04.2020 § 52

Valmistelija: ympäristönsuojelupäällikkö Heidi Veck, heidi.veck@salo.fi, 02 778 7800.

Lounais-Suomen Jätehuoltolautakunta pyytää 11.5.2020 mennessä Salon ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa jätteiden kuljetusjärjestelmästä päättämistä koskevassa asiassa.

Jätehuoltolautakunta teki 23.5.2017 (§ 31) päätöksen siirtymisestä kiinteiden jätteiden kiinteistöittäisestä kuljettamisesta jätelain 37 §:n mukaiseen kiinteistönhaltijan järjestämään jätteenkuljetukseen. Käytännössä siis vain jätteenkuljetusjärjestelmän nimi päivitettiin nykyisen jätelain termien mukaiseksi. Järjestelmä jäi päätöksellä ennalleen. Päätöksestä valitettiin Turun hallinto-oikeuteen, joka kumosi lautakunnan päätöksen ja palautti asian uudelleen käsiteltäväksi. Turun hallinto-oikeuden päätöksestä valitettiin Korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka hylkäsi valitukset.

Jätehuoltolautakunnan on tehtävä jätelain 149.4 §:n perusteella uusi päätös, joka koskee kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa kuljetettavien kiinteiden jätteiden (polttokelpoinen jäte, biojäte, pienmetallijäte sekä lasi-, metalli-, kartonki- ja muovipakkausjätteet) kuljetusjärjestelmää. Päätös koskee Auran, Kaarinan, Liedon, Marttilan, Paimion, kanta-Paraisten, Pöytyän, Ruskon Ruskon kunnanosan, Salon, Sauvon ja Turun alueita, joilla ko. jätteiden kiinteistöittäinen kuljetus järjestetään nykyisin vanhan jätelain mukaisena ns. sopimusperusteisena jätteenkuljetuksena.

KHO:n perusteluiden mukaan lautakunnan päätöksenteossa käytössä olleet selvitykset ovat sisältäneet tietoja, joita on voitu käyttää kuljetusjärjestelmästä päättämisen perusteena ja niitä voidaan pitää asiantuntevasti laadittuina. Koska jätehuoltolautakunnan selvityksissä ja kuljetusyrittäjien teettämässä Ramboll Oy:n selvityksessä on kuitenkin päädytty vastakkaisiin johtopäätöksiin jätelaissa asetettujen vaatimusten täyttymisestä, edellyttää kuljetusjärjestelmästä päättäminen näiden selvitysten vertaamista ja uusien päätelmien tekemistä.

Lautakunta on päätöksessään viitannut yleisesti kuljetusyrittäjien lausunnon liitteenä toimitettuun konsulttiselvitykseen, mutta ei ole yksityiskohtaisesti esittänyt, millä perusteella se on päätynyt pitämään kyseistä selvitystä luotettavampana kuin muita käytössään olleita selvityksiä.

Päätöksen kohteena oleva alue on asukasmäärältään suuri ja maantieteellisesti laaja, ja se kattaa jätteenkuljetuksen ja kuljetusolojen

kannalta hyvin eri tyyppisiä alueita. Nämä olosuhteet korostavat tarvetta arvioida tarkemmin, mistä erot selvityksissä ja niiden johtopäätöksissä johtuvat ja miltä osin ristiriidat mahdollisesti johtuvat tekijöistä, joiden painotus kokonaisarvioinnissa kuuluu lautakunnan harkintavaltaan.

Lisäksi perusteluissa on todettu, että koska lautakunnan päätös on perustunut ensisijaisesti kuljetusyrittäjien teettämään konsulttiselvitykseen, olisi myös tästä selvityksestä tai sen perusteella tehdyistä päätelmistä tullut varata jätelain 38 §:n tarkoittamalla tavalla mahdollisuudet tiedon saamiseen ja mieliteiden esittämiseen ennen päätöksentekoa.

Lausuntoa pyydetään kaikilta toimialueen kunnilta ja niiden ympäristönsuojeluviranomaisilta, koska kahden eri kuljetusjärjestelmän ylläpito Lounais-Suomen jätehuollon yhteistoiminta-alueella vaikuttaa koko alueen jätehuollon järjestämiseen.

Lausuntopyynnön liitteinä ovat seuraavat asiaa koskevat selvitykset:

Liite 1 Selvitys jätelain 35 §:n ja 37 §:n mukaisten ehtojen täyttymisestä

Turun seudun jätteiden kuljetuksissa 11.4.2017, Ramboll Oy

Liite 2 Selvitys jätehuollon hinnoista Lounais-Suomen alueella, Taloustutkimus Oy

Liite 3 Jätekuljetusjärjestelmien vertailu, Logistinen näkökulma, Turun AMK

Liite 4 Vastine Ramboll Oy:n selvitykseen, Turun AMK

Liite 5 Kunnan vastuulle kuuluva jätteenkuljetus Lounais-Suomessa, Turun kaupunki, Ympäristötoimiala, Ympäristönsuojelu

Jätelain mukaiset jätteenkuljetusjärjestelmät

Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kunta kilpailuttaa vastuulleen kuuluvan jätteen keräyksen ja kuljetuksen kiinteistöiltä käsittelypaikkaan, hyväksyy jätemaksutaksassa jätemaksujen perusteet ja jäteastiakohtaiset jätemaksut. Kunnan jätemaksut ovat julkisia ja julkisoikeudellisia. Kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa ainoastaan kunta tai kunnan lukuun toimiva jätteenkuljettaja saa kuljettaa kunnan järjestämistä vastuulle kuuluvaa jätettä. Lounais-Suomen jätehuollon yhteistoiminta-alueella Lounais-Suomen Jätehuolto Oy kilpailuttaa kuljetusurakat keskitetysti ja kullakin urakka-alueella kuljetuksista vastaa kilpailutuksen kautta valikoitunut yksityinen kuljetusyrittäjä. Kunnan jätteenkuljetusten kilpailutuksessa on noudatettava lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista.

Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa kiinteistön haltija järjestää itse kiinteistönsä jätteenkuljetukset sopimalla kiinteistön jäteastioiden tyhjentämisestä rekisteröidyn kuljetusyrittäjän kanssa. Kiinteistön maksama jätemaksu on yksityisoikeudellinen ja perustuu kiinteistönhaltijan ja jätteenkuljetusyrityksen väliseen sopimukseen. Kiinteistönhaltijan järjestämän kuljetuksen alueella voi toimia samanaikaisesti useampia kuljetuspalveluita tarjoavia kuljetusyrittäjiä.

Salon alueella on käytössä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus.

Lausuntopyyntö liitteineen on oheismateriaalina.

Valmistelijan ehdotus:

Rakennus- ja ympäristölautakunta antaa seuraavan lausunnon:

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan toimialueella tulisi siirtyä kokonaisuudessaan kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on jätelain valvontaviranomainen ja käytännön työssä on havaittu, että Salossa nykyisin voimassa oleva kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on erittäin vaikea valvottava.

Palautetussa päätöksessä on kyse vain termin muuttumisesta, eikä järjestelmään tällä päätöksellä olisi tullut muutosta. Koko järjestelmä tulisi kuitenkin muuttaa sellaiseksi, että valvontaviranomaisen on sitä mahdollista kohtuullisin ponnistuksin valvoa. Tällä hetkellä valvontaviranomainen ei saa ajantasaista tietoa jätehuoltoon liittymättömistä kiinteistöistä, koska asiakasrekisterejä ylläpitävät kuljettajat ilmoittavat tietojaan huonosti jätehuoltolautakunnalle, vaikka asiassa on jopa saatu ELY-keskuksen apua alueellisena valvontaviranomaisena.

Jätehuollon valvontatehtäviä helpottaisi huomattavasti, kun koko Salon alue olisi kunnan järjestämän jätteenkuljetuksen piirissä ja asiakastiedot vain yhden rekisterinpitäjän ylläpitämiä.

Näin ollen jätelain 37 §:n toisen momentin kohdan 3 toteutuminen viranomaistoiminnan osalta on nykyisessä järjestelmässä kyseenalaista.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää antaa valmistelun mukaisen lausunnon Lounais-Suomen Jätehuoltolautakunnalle jätteenkuljetusjärjestelmästä.

Päätös:

Lautakunta piti neuvottelutauon klo 18.57 – 19.15.

Sanna Lindholm esitti Kaarlo Alangon ja Inkeri Sundbergin kannattamana, että puheenjohtajan esteellisyydestä äänestetään.

Puheenjohtaja totesi, että on suoritettava äänestys. Puheenjohtaja ehdotti, että äänestys suoritetaan nimenhuutoäänestyksenä. Puheenjohtajan ehdotus äänestystavasta hyväksyttiin.

Jaa = puheenjohtaja ei ole esteellinen käsittelemään tätä asiaa
Ei = puheenjohtaja on esteellinen käsittelemään tätä asiaa

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä tulokseksi tuli neljä (4) ei-ääntä (Järvinen, Lindholm, Puopolo, Sundberg) ja kuusi (6) jaa-ääntä (Hellsberg, Aaltonen, Fontell, Kuisma, Lautiala, Asikainen). Kolme (3) jäsentä äänestivät tyhjää (Alanko, Pihakivi, Rahikkala)

Todettiin, että puheenjohtaja ei ole esteellinen käsittelemään asiaa.

Tapio Aaltonen esitti Matti Fontellin ja Seppo Kuisman kannattamana seuraavaa:

”Muutosesitys lausunnoksi jätteenkuljetusjärjestelmään:

Salon rakennus- ja ympäristölautakunta antaa seuraavan lausunnon:

Salon kaupungissa tulee jatkaa jätteidenkuljetuksessa nykyinen kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus. Salon rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa, että valinnalle ei ole laillista estettä, ja että kaikki jätelain (646/2011) 37 § mukaiset edellytykset täyttyvät nykyisen järjestelmän osalta. Lausuntoa tukevat seuraavat perustelut:

1. Alueella on tarjolla jätteenkuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.
2. Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta alueella, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä, eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.
3. Kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetus on luonut kilpailua, parempia ja monipuolisempia palveluita, asiakastyytyväisyyttä sekä pitänyt palveluhinnat kohtuullisina. Kiinteistön haltijat ovat olleet tyytyväisiä nykyisen kuljetusjärjestelmän toimivuuteen. Ympäristönsuojeluviranomaisille ei ole tullut ainakaan viimeisten vuosien aikana yhtään valitusta järjestelmän toimivuudesta.
4. Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus on pakottanut yrittäjät kehittämään omia palvelukonseptejaan. Yritykset ovat noudattaneet annettuja säädöksiä ja määräyksiä eikä nykyjärjestelmä heikennä viranomaisten toimintamahdollisuuksia.
5. Kts. liite 1

Salon rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa, että alueella ei ole esitetty eikä valvontaviranomaiselta ole saatu sellaisia jätelain 37 §:n edellyttämiä perusteluja, jotka estäisivät jätteenkuljetuksessa kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetusjärjestelmän valinnan.”

Aaltosen esityksessä mainittu liite liitetään pöytäkirjaan.

Koska asiassa oli annettu päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja totesi, että on suoritettava äänestys. Puheenjohtaja ehdotti, että äänestys suoritetaan nimenhuutoäänestyksenä. Puheenjohtajan ehdotus äänestystavasta hyväksyttiin.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä Aaltosen ehdotus kaksitoista ääntä (12 lukuna) (Järvinen, Hellsberg, Alanko, Aaltonen, Fontell, Kuisma,

Lautiala, Pihakivi, Puopolo, Rahikkala, Sundberg, Asikainen) ja esittelijän ehdotus yhden äänen (1) (Lindholm).

Puheenjohtaja totesi, että rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi Aaltosen tekemän muutosehdotuksen.